

Jørgen Rosbach
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit
/-Maani

§ 37 naapertorlugu apeqqut nr. 62/2025 ukiup ilaannaatigut sulisartut pillugit

Matumuuna § 37 naapertorlugu apeqqummut siuliani taaneqartumut akissut nassiunneqarpoq.

Akissuteqarnissamut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit aammalu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup Sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfianit paasissutissanik piniartoqarpoq.

Tamatuma saniatigut Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiuutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik akissummut oqaaseqarnissaanik qinnuigineqarpoq.

Tulliuttuni apeqqutit allaqqinneqarput ataasiakkaarlugillu akineqarlutik.

1. Naalakkersuisut paasissutissiisinaanerpat, kisitsisinik imaluunniit paasissutissanik peqarnersoq, ukiup ilaannaatigut sulisartut qassit ukiumut Kalaallit Nunaannukartarnersut suliaartorlutik

Akissut:

Ukiup ilaannaatigut sulisartut Kalaallit Nunaannukarlutik sulisartut amerlassusaat pillugit naatsorsueqqissaakkanik paasissutissanilluunniit pigisaqartoqanngitsoq, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissiissutigaa.

Taamattaaq Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik paasissutissanik qinnutigineqartunik atorneqarsinnaasunik pigisaqarnersut aperineqarput. Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik suliaasaqarfimmi oqartussatut inissisimavoq, taakkuli nunanit allanit ukiup ilaannaatigut sulisartut amerlassusaat nunanilluunniit sumingaanneernerat pillugit paasissutissaateqarnatik akipput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik paasissutissanik immikkoortumi naatsorsueqqissaarsinnaangortitsisunik aamma pigisaqanngilaq. Taaguut "ukiup ilaannaatigut sulisartut" akileraartarnermi inatsisini aalajangersimasumik taaguutaanngilaq, soorluttaaq akileraarusiisarneq pillugu inatsisit immikkut tassunga tunngasunik maleruagassaqanngitsut.

Inuit tamakkiisumik killilimmilluunniit akileraartussaataitaasarput. "Killilimmik akileraartussaataitaanerup" annikinnerusumik akileraartarneq malitsiginngilaa, Kalaallit Nunaannullu nunamullu allamut akileraartussaataitaaneq malitsigalugu. Inuit maani nunami suliffeqarallarnertik pissutigalugu killilimmik akileraartussaataitaasinnaapput,

Brevdato: 08-07-2025
Sagsnr. 2025 - 13470
Akt id. 25483669

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

soorlu takornarianik angallassisut, sanasut, sygeplejerskit, politiit il.il. Kalaallit Nunaannit isertitat ilaat, soorlu iluanaarutisiat siulersuisunulluunniit ilaasortanut akissarsiat il.il., aamma tiguisumut killilimmik akileraartussanngortitsisarput.

Ullumikkut akileraarusiisarnermik aaqqissuussinermi killilimmik akileraartussaataasut apeqqummik akinissamut imaluunniit immikkoortumi naatsorsoqqissaakkatut kissaatigineqartunik pisinnaanngortitsisumik ajorluartumik pissarsiortoqarsinnaanngilaq. Tamanna akileraarusiisarnermik aaqqissuussinerup inunnut aalajangersimasunut tunngasunik suliarinninnermut aaqqissuussaananik, taamaalillunilu pingaarnertut naatsorsoqqissaakkanik pissarsiffigineqarsinnaanngitsutut aaqqissuussaananik patsiseqarpoq.

a. Taamaassimassappat kissaatigaara amerlassusaasa paasinissaat aammalu qanoq ukiup ilaannaatigut suliaartortartut suliffinni suni qanorlu sivilutigisumik Kalaallit Nunaanni najugaqartarnersut?

Akissut:

Apeqqummut 1-imi akissut innersuussutigineqarpoq.

2. Naalakkersuissut nassuiarsinnaanerpaat malittarisassat atuuttut, ukiup ilaannaani suliaartortartut qaqugukkut Kalaallit Nunaannut akileraartussaataitanissaannut?

Akissut:

Aningaasarsianik akileraarusiisarneq pillugu Inatsisartut inatsissaanni § 2, nr. 2 naapertorlugu sulisartut nunani allani najugallit Kalaallit Nunaanni killilimmik akileraartussaataitaasarpot:

- Maani najugaqarnerup aallartinneranit (ullormit siullermit), sulisitsisoq Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartillugu.
- Maaniinneq ullunit 14-init siviluneruppat, sulisitsisoq nunami allami angerlarsimaffeqarpat, aalajangersimasumillu Kalaallit Nunaanni ingerlatsiveqanngippat. Maaniinneq ullunit 14-init siviluneruppat, sulisoq maaniinnerup aallartinneranit akileraartussaataitalertarpoq (ullormit siullermit).

Maaniinnerup qaammatit arfinillit sinnerpagit, sulisorisarlunniit inigisaqalerpat Kalaallit Nunaannullu nuulluni, tamakkiisumik akileraartussaataitaneq atuutilertarpoq, tak. § 1, imm. 1, nr. 1 aamma 2.

Sulisarteq nunamit marloqiusamik akileraannginnissamik isumaqatigiissuteqartuminngaaneerpat, nalinginnaasumik isumaqatigiissummi akileraarusiisinnaanermut pisinnaatitaammik killiliisumik aalajangersagaqassaaq.

Assersuutitut Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni marloqiusamik akileraannginnissaq pillugu isumaqatigiissutaanni artikel 15 taaneqarsinnaavoq. Sulisarteq Danmarkimi najugaqartoq, sulisitsisumilu Danmarkimiittumi sulisoq, qaammatit aqqaneq marluk iluanni ataatsimut ullunit 183-init sivilunerusumik Kalaallit Nunaanniilluni, sulisoq aatsaat Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussanngortarpoq, aalajangersakkap taassuma malitsigaa.

Aalajangersakkat taamaattut marloqiusamik akileraartannginnissamik isumaqatigiissutini siulianilu aalajangersakkani nassuiarneqartuni nalinginnaasuussut, pingaarnertut OECD-p periutsitut isumaqatigiissutaani aalajangersakkanut naapertuupput.

a. Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerpaat, kisitsisaatigineqarnersoq, ukiup ilaannaani suliaartortartut qassit Kalaallit Nunaanni akileraartutut nalunaarsorneqarsimanersut ukiut tallimat kingulliit iluanni?

Akissut:

Naatsorsukkanik taamaattunik pigisaqartoqanngilaq. Tamatuma saniatigut apeqqummut 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

b. Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaanerpaat, kalaallit sulisitsisut qassit, akissarsianik nalunaaruteqarsimanersut A-skattimullu akiliisimanersut ukiup ilaannaani suliaartortartutut killilimmik imaluunniit tamakkiisumik akileraartussaataasutut piffissami tassanerpiaq?

Akissut:

Akileraarusiisarnermut inatsimmi ukiup ilaannaani sulisartunut aalajangersimasumik taaguuteqannginnera, taakkunungaluunniit skattekodeqannginnera oqaatigineqassaaq.

Sulisitsisut ukiup ilaannaani sulisartunut aningaasarsianik nalunaaruteqarlutillu akileraarutini A-nik akiliisimasut ujarlerfigineqarsinnaanngillat.

Tamatuma saniatigut apeqqummut 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

c. Paasissutissaqarpa, nunanit allaninngaanneersut ukiup ilaannaani suliaartortartut qanoq annertutigisumik ukiumut akileraarutitigut akiliisarsimanersut ukiut tallimat kingulliit ingerlaneranni?

Akissut:

Ukiup ilaannaani sulisartut ataatsimut akileraarutitut akiliutaat pillugit paasissutissanik pigisaqartoqanngilaq. Tamatuma saniatigut apeqqummut 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

d. Nakkutilliinerit- sissuernerillu suut aallartinneqarsimappa qulakkeerniarlugu, ukiup ilaannaani suliaartortartut akileraartussaataasut akileraarutini nalunaarutiginninnissamut akiliinissamullu malittarisassat atuuttut malinneqarnerisut qulakkeerniarlugu?

Akissut:

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ingerlaavartumik sulisitsisunik nakkutilliineq ingerlattarpaa, nunatsinnilu sulisitsisut suliffeqarfiillu pulaartarlugit. Sulisitsisunik nakkutilliineri inuussutissarsiortut tamaasa nunarpullu tamakkerlugu ingerlanneqartarpoq.

Nakkutilliineri isertitanik A-nik amigartumik nalunaarusiortoqartarneranik paasisaqarnermi, suliffeqarfik eqqortumik nalunaaruteqarnissamut ilitersorneqartarpoq.

Nalunaaruteqartussaataitanermut ilitersuineq sulisitsisunut tamanut ingerlanneqartarpoq, tamatumani sulisorisat qanoq sivilutigitsumik atorfeqarnerat suminnagaaneersuunerallu apeqquataatinagit.

Tamatuma saniatigut ilanngaassisarnermut, nalunaaruteqartarnermut A-nillu isertitanit akiliisarnermut malittarisassat unioqqutinneqarnerannut akiligassamik aalajangersaanissamut toqqammavissaqartoqarnerasoq nalilerneqartarpoq. Taamaattoqartillugu sulisitsisut akiligassiissutit allaffissornikkut aalajangersarneqarnissaannik neqeroorfigineqartarput, neqeroorutillu tamatuma itigartinneqarnerani suliat eqqartuussivikkut ingerlanneqarnissaat siunertaralugu politiinut tunniunneqartarput.

3. Naalakkersuisut ilisimasaqarnerpat, ukiup ilaannaani suliaartortartut Kalaallit Nunaanni sulisarsimanersut akileraartussaataasutut nalunaarsimanatik?

Akissut:

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraaruserinermi nakkutilliinerani akuttunngitsumik sulisitsisunik akileraarutiniq ilanngaassinatillu akiliineq ajortunik siumuinerinik kinguneqartarpoq. Tamanna sulisitsisunut nunatsinneersunut sulisartunillu nunanit allaneersunut tunngasarpog. Tamakku paasineqaraangata aaqqiisoqartarpoq akileraarutillu akilinngitsoorneqartut sulisitsisunit sulisartunilluunniit akilersinniarnegartarput.

Tunngaviumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nakkutilliinerani akileraarutiniq eqqortunik ilanngaassisoqarnanilu akiliisoqartannginneranik pisoqartarnerata tamatigut paasineqarneq ajornera ilanngullugu oqaatigineqassaaq. Tamanna aamma pisuni "anngiorluni sulinermik" taaneqartartuni pisarpoq.

Tamatumali qanoq annertutigineri erseqqissumik nalileruminaappog, tamakkumi isertortumik ingerlanneqartarmata.

a. Taamaattoqarsimappat, suliniutit suut aallartinneqarsimappat tamakku misissorniarlugit paasiniarlugilluunniit?

Akissut:

Apeqqutitut 2 d-mut aamma 4-mut akissutit innersuussutigineqarput.

4. Ukiup ilaannaani suliaartortartunut taakkulu akileraarutitut akiliutaannut paasissutissanik qitiusumi peqartoqanngippat, taava Naalakkersuisut piumassuseqarpat taakku nakkutigineqartuarnissaannut nalunaarsorneqarnissaannullu pilersitsinissamut?

Akissut:

Naalakkersuisut apeqquut una erseqqissumik isummerfigisimanngilaat. Qitiusumit paasissutissat pineqartumulluunniit naatsorsoqqissaakkat ukiup ilaannaani sulisartunit, eqimattanilluunniit sulisartunit taakkununga assersuunneqarsinnaasunit akileraarutit akilerneqanngitsoortut appartinnissaannut ilapittuisinnaanngitsut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik naliliivoq.

Akileraaruserinermik nakkutilliinerup aallunneqarnerunera digitalinillu aaqqiissutinik atuineruneq nakkutilliinermi isumalluutunik atugassanngortitsinerusinnaanera akerlianik eqqortumik akileraarutitut akiliinermik annertunerusumik isumannaarinninnermut periutsit naapertuunnerusutut nalilernerqarpoq.

Takornariartitsinermut inatsimmi takornariartitsinermik ingerlatsisut ilaasa Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnissaannik piumasaqaat, takornarialerinermik ingerlatat annertunerusumik suliffeqarfinni il.il. Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunit aallaaveqarnerunernik ilapittuisussatut ilimagineqarpoq. Tamanna ukiup ilaannaani sulisartut ilaasa eqqornerusumik akileraarusiivigineqartarnerannut ilapittuisussatut naatsorsuutigineqarpoq.

a. Naalakkersuit sulisitsisunut aammalu nunanit allanit ukiup ilaannaani suliaartortartunut toraagalimmik akileraarutitigut pisussaaffiit pillugit paasisitsiniaassallutik eqqarsaasersuuteqarnerlutik?

Akissut:

Toraagalimmik siunertaqartumik paasititsiniaanernik ingerlatsisoqarsimanngilaq. Tamanna tusagassiorfiit suut paasissutissanik siunnerfiliinermi atorineqarnissaasa suussusersinissaata ajornakusoorsinnaanernik patsiseqarpoq. Matumani ingerlatsisut assigiinngitsut nunanit allaneersut pineqarmata, tamanut naapertuuttunik paasissutissiiniarnerup qulakkeernissaa ajornakusoorsinnaavoq.

Ilanngullugu eqqortumik nalunaarutiginninnissamik pisussaaffiup tamanut atuunnera, taamatullu sulisitsisutut sulisartutulluunniit nunanit allaneersutut nunami inuussutissarsiornermik ingerlatsiviginiakkami suliffigisassamiluunniit inatsisinik paasiniaanissap naatsorsuutigineqartariaqarnera oqaatigineqassaaq.

Akileraatarnermut Aqutsisoqarfik ilanngaassisussaataitanermik inatsisillu allannguutaannik sulisitsisunut ingerlaavartumik paasissutissiisarpoq.

Taamattaq Akileraatarnermut Aqutsisoqarfiup nittartakkakkut quppernerani takornariaqarnermut suliffeqarfinni ukiup ilaannaani sulisunut ilitsersuutit pissarsiarineqarsinnaapput. Taakkunani assersuutigalugu takornarianik angallassisut il.il. ilaatinneqarput.

Ilanngullugu Akileraatarnermut Aqutsisoqarfik saqqummersitakkut "Kalaallit Nunaanni akileraarutissat ilanngaatigineqarnerat" akileraarusiisarnermut malittarisassanik suliffeqarfinnut ilitsersuisarpoq. Saqqummersitaq taanna maanna immikkoortumik sulisitsisunik killilimmik akileraatussaataitasunik sulisoqartunut siunnerfilikkamik nutarterneqaleruttorpoq. Nutaatut saqqummersitaq aamma tuluttut oqaasertalittut saqqummersinneqassaaq.

i. Taamaassappat – qaqugu qanorlu tamanna aallartissallugu pilersaarutigineqarpa?

Akissut:

“Kalaallit Nunaanni akileraarutissat ilanngaatineqarnerat” tuluttuunngorlugu august 2025-p naanerani saqqummersinneqassasoq ilimagineqarpoq.

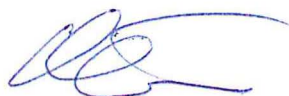
5. Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut:

Ataatsimoornermut akileraarutitigut akiliuteqarnikkut ilapittuisoqartarnera uatsinni inuiaqatigiinni toqqammavittut periusaasoq Naalakkersuisut erseqqissaatigissavaat. Tamanna najugaqarnermi inissisimaffik, kingoqqiffik atorfeqarnerulluunniit annertussusaa apeqqutaatinagu, nunatsinni sulisunut tamanut atuuppoq.

Inuit nunami maani sulinerminnit isertitaqartut inatsisit atuuttut naapertorlugit akileraartussaataapput. Allat nunami maani akileraarutitut akiliisarneranni, inunnik akileraarutitut akiliisanngitsoqannginnissaa Naalakkersuisut kissaatiginngilaat. Tamanna naapertuunnanilu piujuartitsisuunngilaq, taamaattoqarneralu uatsinni inuiaqatigiinni atugarissaarfiusunut navianartorsiortitsivoq. Taamaammat angusaqarfiulluartumik akileraarutitut nakkutilliisoqartarnissaa, pisariaqarfiatigullu inatsisit, ilitsersuinerup allaffissornerullu nukittorsarnissaanik suliaqartoqarnissaa politikikkut pingaartinneqarpoq, taamaalilluni avaqqutaarisooqarsinnaaqqunagu nalornisoqaqunagulu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Múte B. Egede